

Fra Gudstjenesteboken 2011

Ordning for

Dåp i egen gudstjeneste

Vedtatt av Kirkemøtet 2011.

Gjelder fra 1. s. i advent 2011 og tas i bruk senest 1. s. i advent 2012.

- 1 Før gudstjenesten begynner, tar dåpsfølget plass i kirken.
- 2 Under ledd 1 Preludium kan det ordnes en prosesjon. Hvis en bruker prosesjonskors, skal det alltid bæres fremst i prosesjonen. Deretter kan en bære dåpskannen, som settes på plass i døpefonten. Den/de som bærer barn, kan følges av en fra dåpsfølget.
- 3 Prosesjon og inngangssalme kan eventuelt kombineres. Tilsvarende kan forsamlingen eventuelt gå ut i prosesjon under postludiet.
- 4 Ved dåpshandlingen nevnes bare dåpskandidatens fornavn (uten mellomnavn eller slektsnavn), mens det fulle navnet tas med under ledd 3, Inngangsord.
- 5 Liturgen bærer stola i hvitt eller i kirkeårstidens farge.

I. samling

1 | Preludium

Det spilles et preludium, normalt som forspill til inngangssalmen.

Dåpskandidatene, både barn som bæres, og de som går selv, kommer inn i kirken i prosesjon under preludiet. De tar plass etter stedets skikk.

Menigheten reiser seg for å ta imot prosesjonen.

2 | Inngangssalme

Menigheten blir stående under inngangssalmen.

3 | Inngangsord

L | I Faderens og Sønnens og Den hellige ånds navn.

Menigheten setter seg.

Her kan det kort sies noe om gudstjenesten som følger.

Liturgen nevner dåpskandidatenes fulle navn.

4 | Samlingsbønn

L | La oss be.

enten a

L/ML | Hellige Gud, vi priser deg for alt

som lar oss kjenne at du er god.
Takk for at du i dåpen knytter dine rike løfter til våre liv.
Her for ditt ansikt ber vi: Gi oss åpne sinn,
takknemlige hjerter og villige hender,
så vi kan ta imot ditt ord, lovprise deg for din godhet,
og i ord og gjerning vitne om dine storverk.

eller b

L/ML | Hellige Gud, du som har gitt oss livet i gave.
Takk for at du tar imot oss i dåpen
og styrker oss i nattverdens måltid.
Led oss ved ditt ord,
og gjør oss åpne for det du vil gi oss.

eller c

**A | Treenige Gud,
du som i dåpen har gitt oss et hjem
i din kirke
og satt oss et evig mål hos deg.
Led oss på dine veier.**

eller D

En annen egnet samlingsbønn.

5 | Mottakelse til dåp

Ved dåp av barn:

L | Med takk og glede tar menigheten imot *barnet/barna*
som i dag skal bli døpt i Guds hus.

Ved dåp av større barn, unge eller voksne:

L | Med takk og glede tar menigheten imot *deg/dere* som i dag er
kommet til Guds hus for å bli døpt.

L | Gud har gitt oss livet og skapt oss til fellesskap med seg. Etter sitt ord og løfte tar Gud imot oss i dåpen og frelser oss fra synd og død. Vi forenes med Jesus Kristus til et nytt liv og innlemmes i den kristne kirke.

For så høyt har Gud elsket verden at han ga sin Sønn, den enbårne, for at hver den som tror på ham, ikke skal gå fortapt, men ha evig liv.

Joh 3,16

De følgende tekstene kan gjerne leses av en fra dåpsfølget eller en annen medliturg.

L | La oss høre hvor vennlig Jesus tar imot barna og åpner Guds rike for oss:

ML/L | De bar små barn til Jesus for at han skulle røre ved dem, men

disiplene viste dem bort. Da Jesus så det, ble han sint og sa til dem: «La de små barna komme til meg, og hindre dem ikke! For Guds rike tilhører slike som dem. Sannelig, jeg sier dere: Den som ikke tar imot Guds rike slik som et lite barn, skal ikke komme inn i det.» Og han tok dem inn til seg, la hendene på dem og velsignet dem. **Mark 10,13–16**

Ved dåp av større barn, unge eller voksne kan denne teksten eventuelt erstattes med

L | Apostelen Paulus sier om dåpen:

ML/L | Det ble åpenbart hvor god vår Gud og frelser er, og at han elsker menneskene: Han frelste oss, ikke på grunn av våre rettferdige gjerninger, men fordi han er barmhjertig. Han frelste oss ved badet som gjenföder og fornyer ved Den hellige ånd, som han så rikelig har øst ut over oss ved Jesus Kristus, vår frelser, så vi skulle bli rettferdige ved hans nåde og bli arvinger til det evige liv, som er vårt håp. **Tit 3,4–7**

eller

L | Jesus sier at vi blir født på ny i dåpen:

ML/L | Det var en mann som het Nikodemus. Han var fariseer og en av jødernes rådsherrer. Han kom til Jesus om natten og sa: «Rabbi, vi vet at du er en lærer som er kommet fra Gud. For ingen kan gjøre de tegnene du gjør, uten at Gud er med ham.» Jesus svarte: «Sannelig, sannelig, jeg sier deg: Den som ikke blir født på ny, kan ikke se Guds rike.» «Hvordan kan en som er gammel, bli født?» sa Nikodemus. «Kan noen komme inn i mors liv igjen og bli født for andre gang?» Jesus svarte: «Sannelig, sannelig, jeg sier deg: Den som ikke blir født av vann og Ånd, kan ikke komme inn i Guds rike.» **Joh 3,1–5**

6 | Takkebønn

Her kan en av følgende takkebønner bes av en i dåpsfølget, en annen medliturg eller liturgen.

Ved særskilte anledninger kan det brukes en lokalt formulert takkebønn.

L | La oss takke og be:

enten a

ML/L | Evige Gud, du har skapt oss i ditt bilde

og i dåpen kaller du oss ved navn.

Vi takker deg for *NN / dette barnet / disse barna / dem*, som skal døpes i dag.

Hold din vernende hånd over *henne/ham/dem*.

Gi kjærlighet og visdom til alle som har del i ansvaret og omsorgen for *henne/ham/dem*.

Gud, hør vår bønn.

M | Amen.

eller b

ML/L | Barmhjertige Gud,
vi takker deg for livets store under
og for *NN / dette barnet / disse barna / dem*, som skal
døpes i dag.

Takk for at du i dåpen
gir oss et hjem i din kirke på jorden.
Bevar *henne/ham/dem* i din omsorg,
og gi *henne/ham/dem* framtid og håp.
Gud, hør vår bønn.

M | Amen.

II. ordet

7 | Skriftlesning

L | La oss høre Herrens ord.

En eller to av de følgende tekstene, eventuelt en eller to av søndagens tekster fra *Tekstbok for Den norske kirke* blir lest.

Tekstene leses gjerne av en fra dåpsfølget eller av en annen medliturg.

L | Jesus sier at vi blir født på ny i dåpen. Slik står det skrevet i evangeliet etter Johannes:

ML/L | Det var en mann som het Nikodemus. Han var fariseer og en av jødernes rådsherrer. Han kom til Jesus om natten og sa: «Rabbi, vi vet at du er en lærer som er kommet fra Gud. For ingen kan gjøre de tegnene du gjør, uten at Gud er med ham.» Jesus svarte: «Sannelig, sannelig, jeg sier deg: Den som ikke blir født på ny, kan ikke se Guds rike.» «Hvordan kan en som er gammel, bli født?» sa Nikodemus. «Kan noen komme inn i mors liv igjen og bli født for andre gang?» Jesus svarte: «Sannelig, sannelig, jeg sier deg: Den som ikke blir født av vann og Ånd, kan ikke komme inn i Guds rike.» **Joh 3,1–5**

eller

L | Apostelen Paulus sier om dåpen i brevet til Titus:

ML/L | Det ble åpenbart hvor god vår Gud og frelser er, og at han elsker menneskene: Han frelste oss, ikke på grunn av våre rettferdige gjerninger, men fordi han er barmhjertig. Han frelste oss ved badet som gjenføder og fornyer ved Den hellige ånd, som han så rikelig har øst ut over oss ved Jesus Kristus, vår frelser, så vi skulle bli rettferdige ved hans nåde og bli arvinger til det evige liv, som er vårt håp. **Tit 3,4–7**

eller

L | Apostelen Paulus sier om dåpen i brevet til menigheten i Rom:

ML/L | Vet dere ikke at alle vi som ble døpt til Kristus Jesus, ble døpt til hans død? Vi ble begravet med ham da vi ble døpt med denne dåpen til døden. Og som Kristus ble reist opp fra de døde ved sin Fars herlighet, skal også vi vandre i et nytt liv. Har vi vokst sammen med Kristus i en død som er lik hans, skal vi være ett med ham i en oppstandelse som er lik hans. Rom 6,3–5

eller

L | Apostelen Paulus sier om dåpen i brevet til menigheten i Galatia:

ML/L | Dere er alle Guds barn ved troen, i Kristus Jesus. Alle dere som er døpt til Kristus, har kledd dere i Kristus. Her er ikke jøde eller greker, her er ikke slave eller fri, her er ikke mann og kvinne. Dere er alle én i Kristus Jesus. Gal 3,26–28

eller

L | Apostelen Paulus vitner om det vi som døpte eier i troen. Slik står det skrevet i brevet til menigheten i Rom:

ML/L | Hvem kan skille oss fra Kristi kjærlighet? Nød, angst, forfølgelse, sult, nakenhet, fare eller sverd? For jeg er viss på at verken død eller liv, verken engler eller krefter, verken det som nå er eller det som kommer, eller noen makt, verken det som er i det høye eller i det dype, eller noen annen skapning skal kunne skille oss fra Guds kjærlighet i Kristus Jesus, vår Herre. Rom 8,35.38–39

Andre eksempler på egnede tekster:

Sal 8,4–6,10; Sal 139,13–16; Matt 3,13–17; Mark 9,33–37; Joh 3,5–8; Apg 2,37–41; Apg 8,36–38; Ef 3,14–21; 1 Joh 3,1–2

Tekstlesningen kan avsluttes med

Slik lyder Herrens ord.

8 | Dâpssalme

Dâpssalmen kan eventuelt deles, slik at noen vers synges før og noen vers etter prekenen.

9 | Preken

Liturgen holder en kort preken knyttet til en eller flere av tekstene som er lest.

Prekenen kan avsluttes med lovprisningen:

L | Ære være Faderen og Sønneren og Den hellige ånd, som var og er og blir én sann Gud fra evighet og til evighet.

III. forbønn

Forbønn kan utelates i denne ordningen.

10 | Menighetens forbønn

Etter bønneleddene følger et kort menighetssvar.

L | La oss takke og be:

enten a

L | Far i himmelen:

Takk for at du skapte oss,
og takk for at du skapte jorden vi bor på.
Takk for at du kjenner oss og elsker oss.
Hjelp oss til å ta vare på hverandre og på alt det du har skapt.
Gud vi ber.

M | **Menighetssvar.**

L | Kjære Jesus:

Du har seiret over døden og det onde.
Du er vår venn og vil være med oss alle dager.
Takk for at vi får være trygge hos deg.
Vær hos alle som er ensomme og redde.
Lær oss å være til stede for hverandre.
Hjelp oss å kjempe mot undertrykkelse og urett.
Gud vi ber.

M | **Menighetssvar.**

L | Gode hellige Ånd:

Du viser oss veien vi skal gå.
Gi oss vilje og kraft til å gå den.
Gi oss visdom og styrke så vi kan stå sammen.
Du har kalt oss til å være din kirke.
Kom til oss med dine gaver,
og hjelp oss til å være lys og salt i verden.
Gud vi ber.

M | **Menighetssvar.**

eller b

En annen egnet forbønn, gjerne lokalt utformet.

IV. dåp

11 | Ordet om dåpen og troen

L | La oss høre vår Herre Jesu Kristi ord om dåpen og troen:

ML/L | Jeg har fått all makt i himmelen og på jorden. Gå derfor og gjør alle folkeslag til disipler: Døp dem til Faderens og Sønnens og Den hellige ånds navn og lær dem å holde alt det jeg har befalt dere. Og se, jeg er med dere alle dager inntil verdens ende. **Matt 28,18–20**

Ved dåp av større barn, unge eller voksne kan Mark 10,13–16 eventuelt leses her.

12 | Forsakelsen og troen

Ved dåp av barn:

L | La oss sammen bekjenne forsakelsen og troen, som vi døper våre barn til.

Ved dåp av større barn/unge/voksne:

L | Vil du sammen med denne menigheten bekjenne forsakelsen og troen, som du døpes til?

Dåpskandidaten | Ja.

Dåpskandidaten kan om nødvendig bekrefte sitt ja, her og ved dåpen, på andre måter enn med verbalt språk.

Når både barn og større barn/unge/voksne døpes i samme gudstjeneste, rettes spørsmålet først til de sistnevnte. Når alle har svart, sier liturgen:

L | La oss sammen bekjenne forsakelsen og troen, som vi døpes til.

Alle reiser seg.

A | Jeg forsaker djevelen og alle hans gjerninger og alt hans vesen.

Jeg tror på Gud Fader, den allmektige, himmelens og jordens skaper.

Jeg tror på Jesus Kristus,

Guds enbårne Sønn, vår Herre,

som ble unnfanget ved Den hellige ånd,

født av jomfru Maria,

pint under Pontius Pilatus,

korsfestet, død og begravet,

fór ned til dødsriket,

stod opp fra de døde tredje dag,

fór opp til himmelen,

sitter ved Guds, den allmektige Faders høyre hånd,

skal derfra komme igjen for å dømme levende og døde.

Jeg tror på Den hellige ånd,

en hellig, allmenn kirke,

de helliges samfunn,

syndenes forlatelse,
legemets oppstandelse
og det evige liv.

Amen. Den apostoliske trosbekjennelse.

13 | Bønn ved døpefonten

Vannet helles i døpefonten.

enten a

L | Herre Jesus Kristus, takk for dåpens vann, som ved ditt ord er en nådens kilde. I dåpen frir du oss fra syndens og dødens lov og forener oss med deg i den seier du vant ved din død og oppstandelse. Gi *henne/ham/dem* som døpes, nytt liv ved din hellige Ånd.

eller b

L | Evige Gud, takk for at du tar imot oss i den hellige dåp. I dåpens vann renser du oss ved ditt ord fra all synd og forener oss med den korsfestede og oppstandne Jesus Kristus. I troen på ditt ord og løfte ber vi: La den nye fødsel skje ved din skapende Ånd.

eller c

L | Evige Gud, vi takker deg for frelsen i den hellige dåp, der du frir oss fra mørkets makt og gjør oss til lysets barn. Send din Ånd, så *hun/han/de* som døpes, reises opp fra dåpens vann til det nye livet med Jesus Kristus, vår Herre.

14 | Dåpshandlingen

Mellom hver dåp kan det synges et vers fra en egnet salme.

Ved dåp av barn:

L | Hva heter barnet?

Den som bærer barnet, sier barnets fornavn.

L | Vil dere at *NN* skal døpes til Faderens og Sønnens og Den hellige ånds navn og oppdras til et liv i den kristne forsakelse og tro?

Den som bærer barnet, foreldre/foresatte og faddere svarer:

Ja.

Ved dåp av større barn, unge eller voksne:

L | Hva heter du?

Den som skal døpes, svarer selv ved å si fornavnet sitt. Om nødvendig kan en annen si navnet.

L | *NN*, vil du bli døpt til Faderens og Sønnens og Den hellige ånds navn og leve i den kristne forsakelse og tro?

Den som skal døpes, svarer:

Ja.

Liturgen ber bønnen før og etter korstegningen med åpen håndflate vendt mot barnet/dåpskandidaten.

L | Gud bevare din utgang og din inngang fra nå og til evig tid.
Jeg tegner deg med det hellige korsets tegn + til vitnesbyrd om at du skal tilhøre den korsfestede og oppstandne Jesus Kristus og tro på ham.
L | *NN*, etter vår Herre Jesus Kristi ord og befaling døper jeg deg til Faderens og Sønnens og Den hellige ånds navn.

Mens dette sies, øser liturgen med hånden rikelig med vann over hodet til den som døpes, tre ganger. Liturgen legger (eventuelt sammen med foreldre/foresatte og faddere) hånden på den døptes hode og sier:

L | Den allmektige Gud har nå gitt deg sin hellige Ånd, gjort deg til sitt barn og tatt deg inn i sin troende menighet. Gud styrke deg med sin nåde til det evige liv.
Fred være med deg.

Dåpsbarnet / den som er døpt, kan her presenteres med ordene:

Dette er *NN*, som er døpt inn i Kristi kirke og vår menighet.

eller

Dette er *NN*, vår *søster/bror* i Kristus.

15 | Livet i dåpen

Etter dåpen kan det tennes et lys for hvert barn / hver dåpskandidat. Lysene plasseres i en lysholder og brenner til gudstjenesten er ferdig.

Når dåpslysene er tent, sier liturgen:

L | Jesus sier: «Jeg er verdens lys. Den som følger meg, skal ikke vandre i mørket, men ha livets lys.» Joh 8,12

L | Kjære menighet. Gjennom dåpen setter Gud oss inn i sin verdensvide kirke og gir oss del i Jesu kall og oppdrag. La oss stå sammen i vitnesbyrd og tjeneste, inntil dagen kommer da alt det skapte skal bli forløst ved vår frelser, Jesus Kristus.

Ved dåp av barn:

L | Vil foreldre og faddere reise seg.

Dere er vitner om at *NN / disse barna* er døpt med den kristne dåp. Sammen med vår menighet og hele kirken har dere fått del i et hellig ansvar: å vise omsorg for *henne/ham/dem*, be for *henne/ham/dem*, lære *henne/ham/dem* selv å be og hjelpe *henne/ham/dem* til å bruke Guds ord og delta i den hellige nattverd, så *hun/han/de* kan leve og vokse i den kristne tro.

Ved dåp av større barn, unge eller voksne:

L | Vil (foreldre og) faddere reise seg.

Dere er vitner om at *NN/disse* er døpt med den kristne dåp. Sammen med vår menighet og hele kirken har dere fått del i et hellig ansvar: å vise omsorg for *henne/ham/dem*, be for *henne/ham/dem*, og hjelpe *henne/ham/dem* til å bruke Guds ord og delta i den hellige nattverd,

så *hun/han/de* kan leve og vokse i den kristne tro.

Foreldre/foresatte og faddere setter seg.

16 | Fadervår og lovprisning

Fadervår fremsies.

L | La oss sammen be den bønnen Jesus har lært oss:

A | Vår Far i himmelen.

La navnet ditt helliges.

La riket ditt komme.

La viljen din skje på jorden slik som i himmelen.

Gi oss i dag vårt daglige brød,

og tilgi oss vår skyld,

slik også vi tilgir våre skyldnere.

Og la oss ikke komme i fristelse,

men frels oss fra det onde.

For riket er ditt,

og makten og æren i evighet.

Amen.

eller

A | Fader vår, du som er i himmelen.

La ditt navn holdes hellig.

La ditt rike komme.

La din vilje skje på jorden som i himmelen.

Gi oss i dag vårt daglige brød.

Forlat oss vår skyld,

som vi òg forlater våre skyldnere.

Led oss ikke inn i fristelse,

men frels oss fra det onde.

For riket er ditt,

og makten og æren i evighet.

Amen.

Det er også anledning til å benytte Fadervår etter 1920-liturgen.

L | Lovet være Gud, vår Herre Jesu Kristi Far, han som i sin rike miskunn har født oss på ny til et levende håp ved Jesu Kristi oppstandelse fra de døde. **1 Pet 1,3**

Dersom det feires nattverd i dåpsgudstjenesten, finner den sted her.

17 | Musikk

Deltakere i dåpsfølget eller andre kan fremføre egnet sang eller instrumentalmusikk.

V. sendelse

18 | Utgangssalme

Menigheten står under salmen og velsignelsen.

19 | Velsignelsen

Velsignelsen leses eller synges.

Velsignelsen kan mottas ved at den enkelte gjør korsets tegn.

Innledning til velsignelsen kan være slik:

ML/L synger | La oss prise Herren.

Menigheten reiser seg.

M | Gud være lovet. Halleluja. Halleluja. Halleluja.

eller

L sier | Ta imot velsignelsen.

Menigheten reiser seg.

L | Herren velsigne deg og bevare deg.

Herren la sitt ansikt lyse over deg og være deg nådig.

Herren løfte sitt åsyn på deg og gi deg fred. +

Dersom velsignelsen messes, synger menigheten:

M | Amen. Amen. Amen.

Tre ganger tre bønneslag.

20 | Utsendelse

Dersom menigheten blir sittende under postludiet, kan utsendelsesordet sies etter postludiet.

enten

L | Gå i fred.

eller

L | Gå i fred. Tjen Herren med glede.

Et annet utsendelsesord som passer til dagens særpreg, kan benyttes i stedet. Det kan eventuelt formuleres egne utsendelsesord.

21 | Postludium

Dersom det er utgangsprosesjon, kan menigheten følge etter prosesjonen.

Etter gudstjenesten kan kirkerommet være åpent en stund, med anledning til fotografering, eventuelt lystenning og stille bønn.